

Верховний
Суд

ІНФОРМАЦІЯ

Голови Касаційного цивільного суду
про стан здійснення правосуддя у цивільній юрисдикції
у 2020 році

Загальна інформація
щодо здійснення
правосуддя в Україні
у 2020 році

Перебувало на розгляді судів України (крім Верховного Суду) справ і матеріалів у 2019–2020 роках

Перебувало у 2019 році (4 486 984)

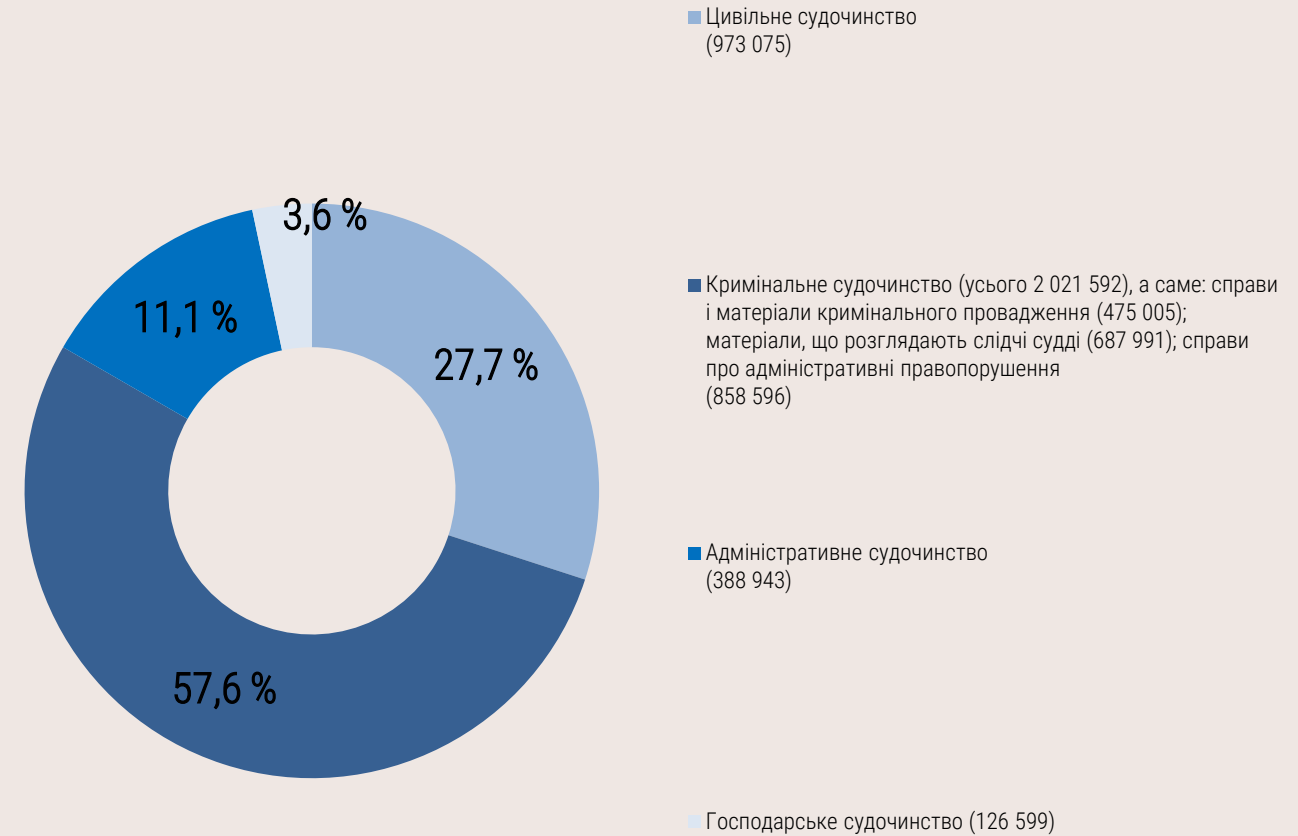
Перебувало у 2020 році (4 272 934)

Розглянуто судами України (крім Верховного Суду) справ і матеріалів у 2019–2020 роках

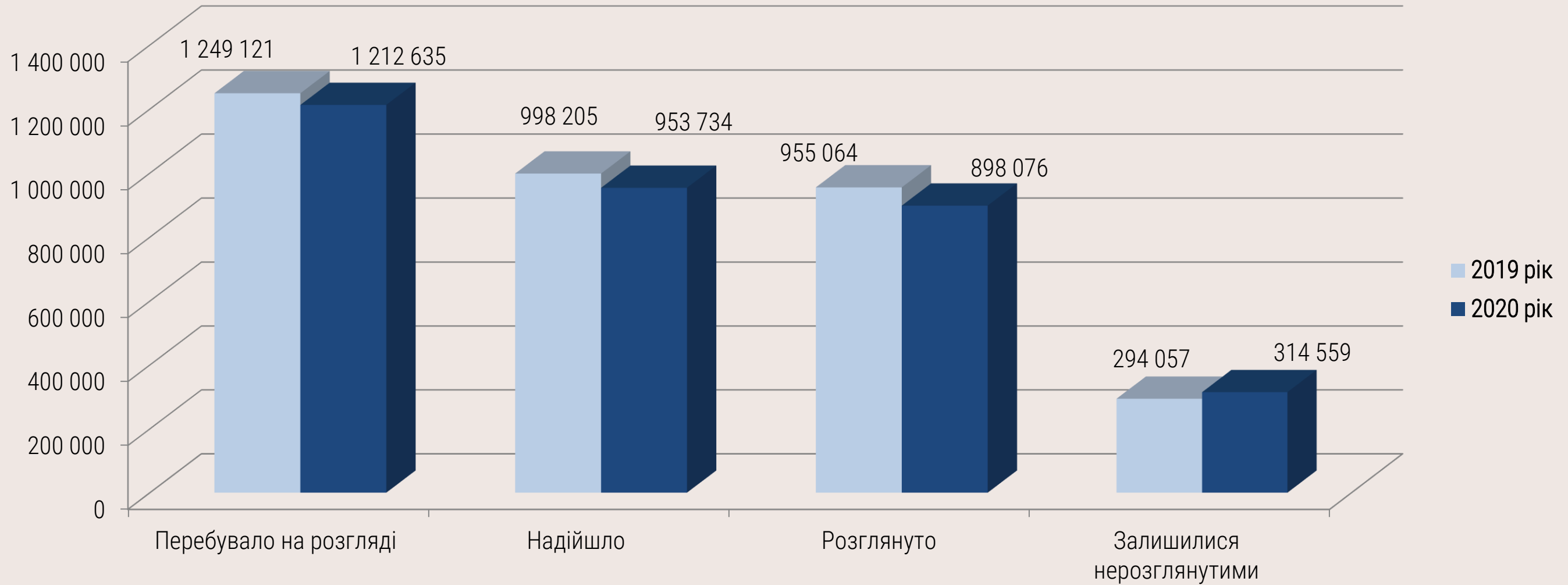
Розглянуто у 2019 році (3 848 917)

Розглянуто у 2020 році (3 510 209)

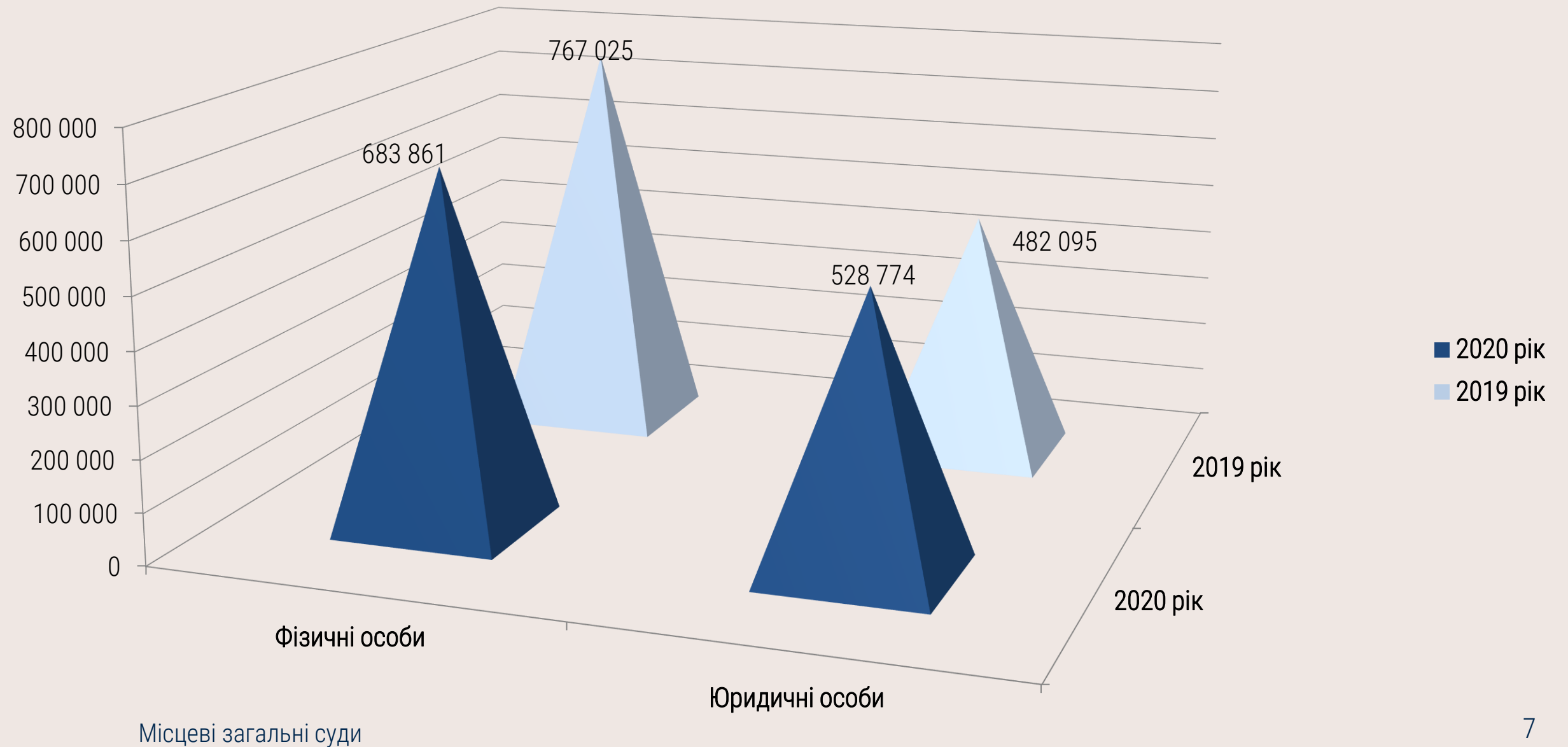
Загальні місцеві суди

Розгляд справ цивільного судочинства місцевими загальними судами у 2019–2020 роках

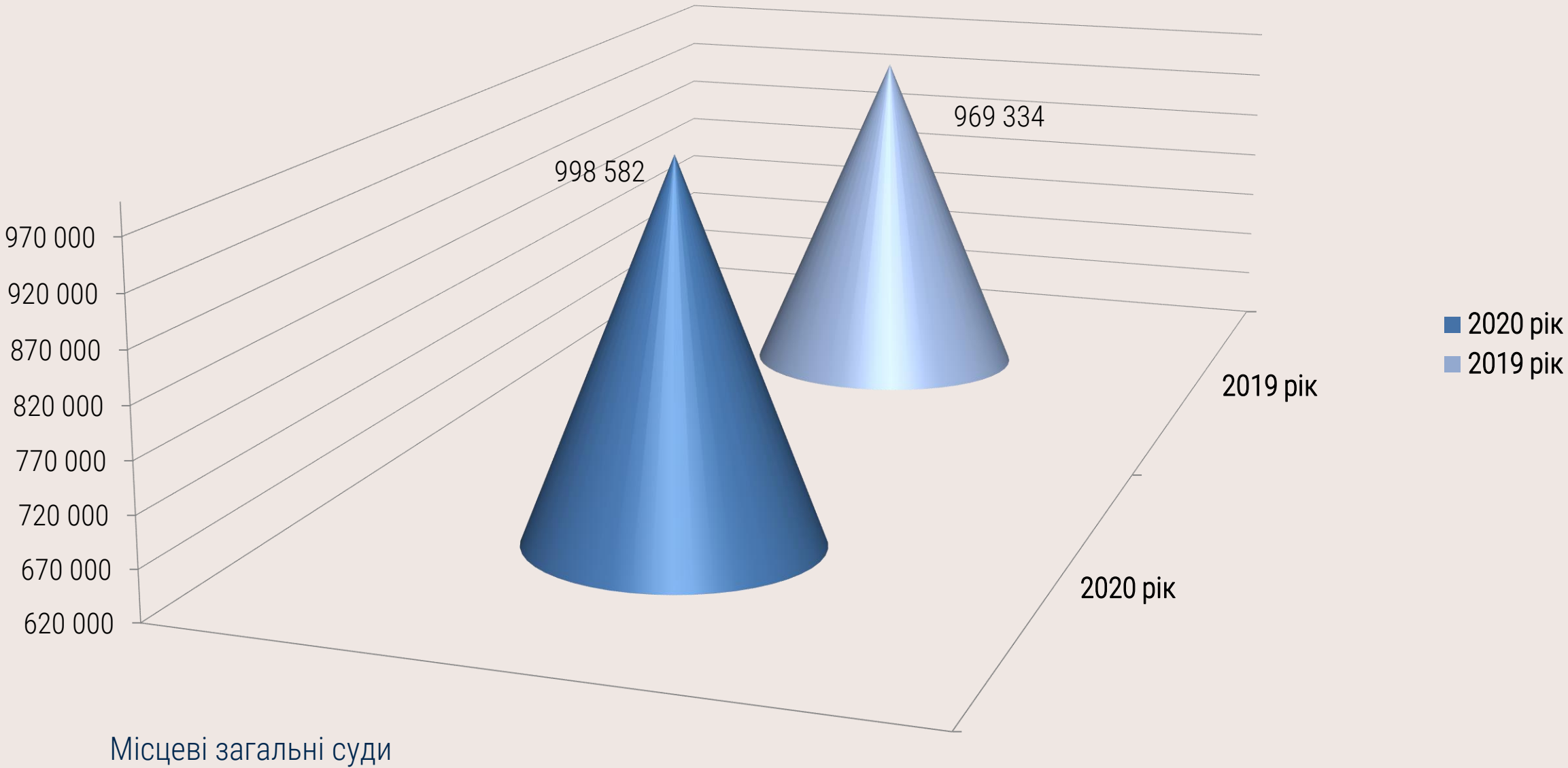

Місцеві загальні суди

Суб'єкти звернення до місцевих загальних судів у 2019–2020 роках

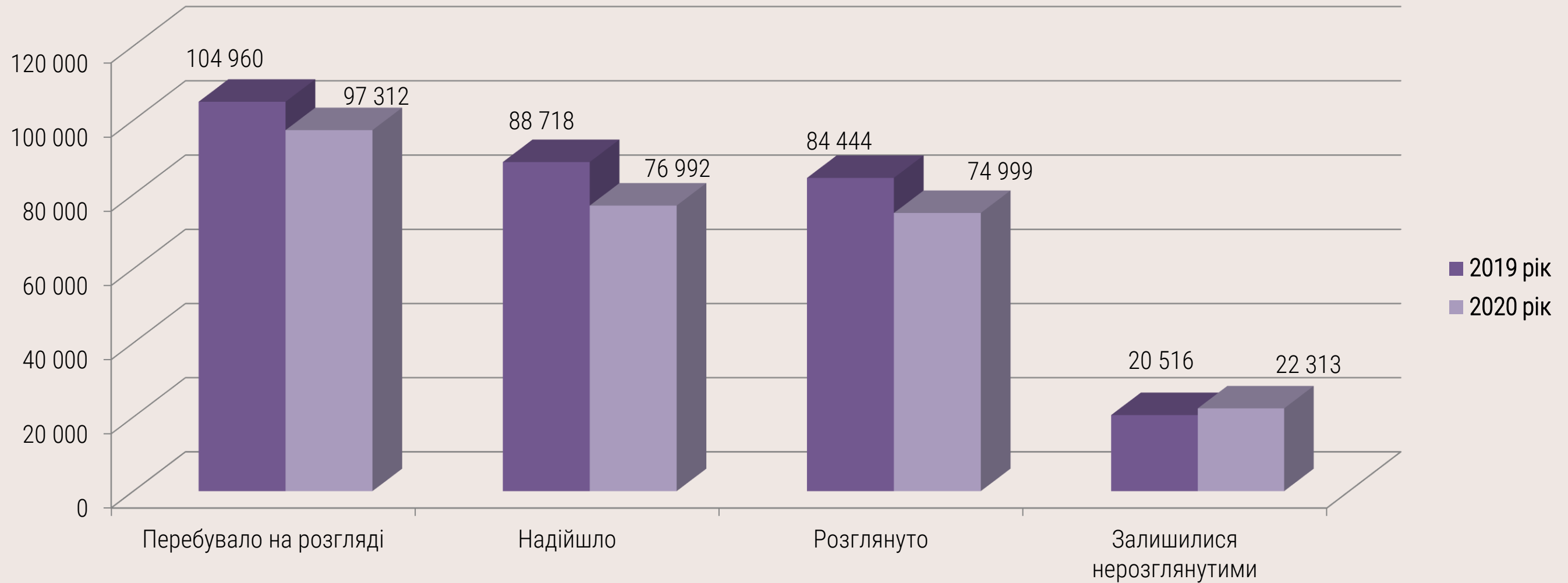

Кількість документів, виданих місцевими загальними судами на виконання у 2019–2020 роках

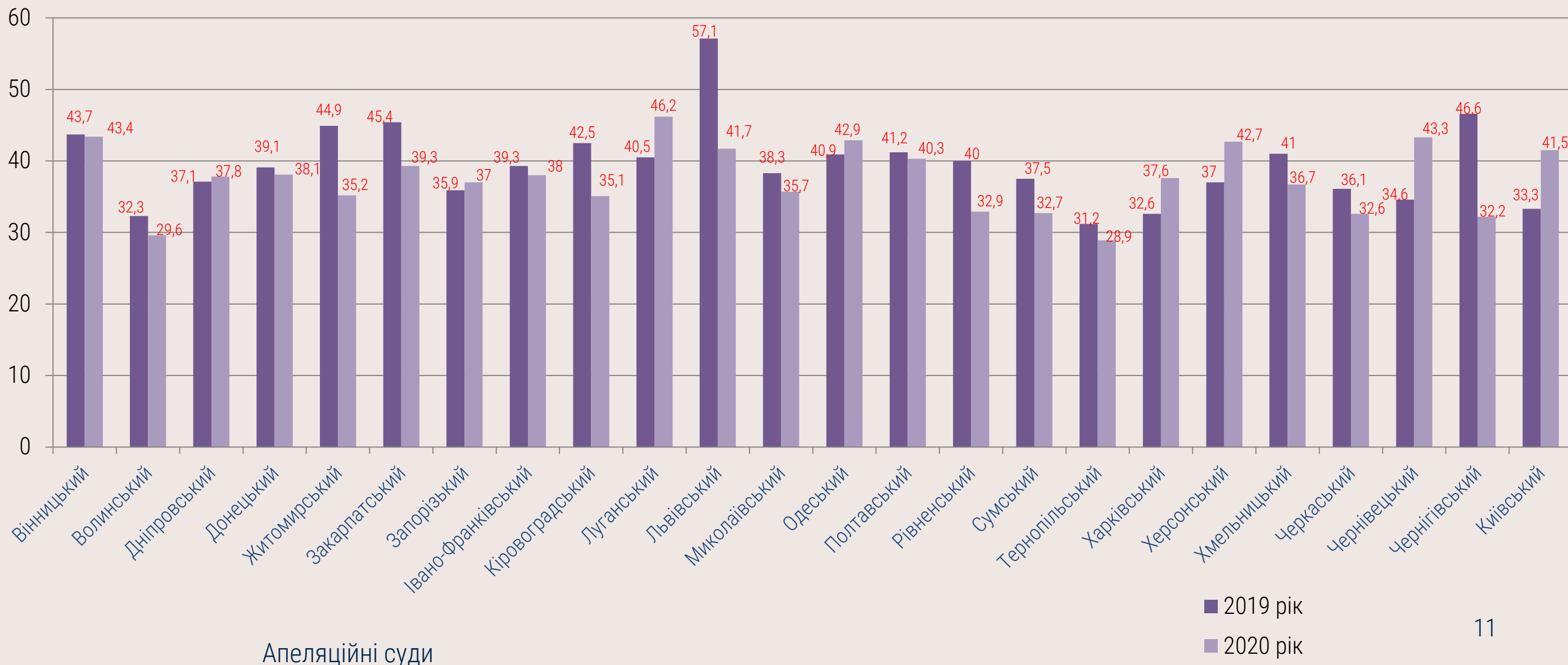
Апеляційні суди

Розгляд справ цивільного судочинства апеляційними судами у 2019–2020 роках

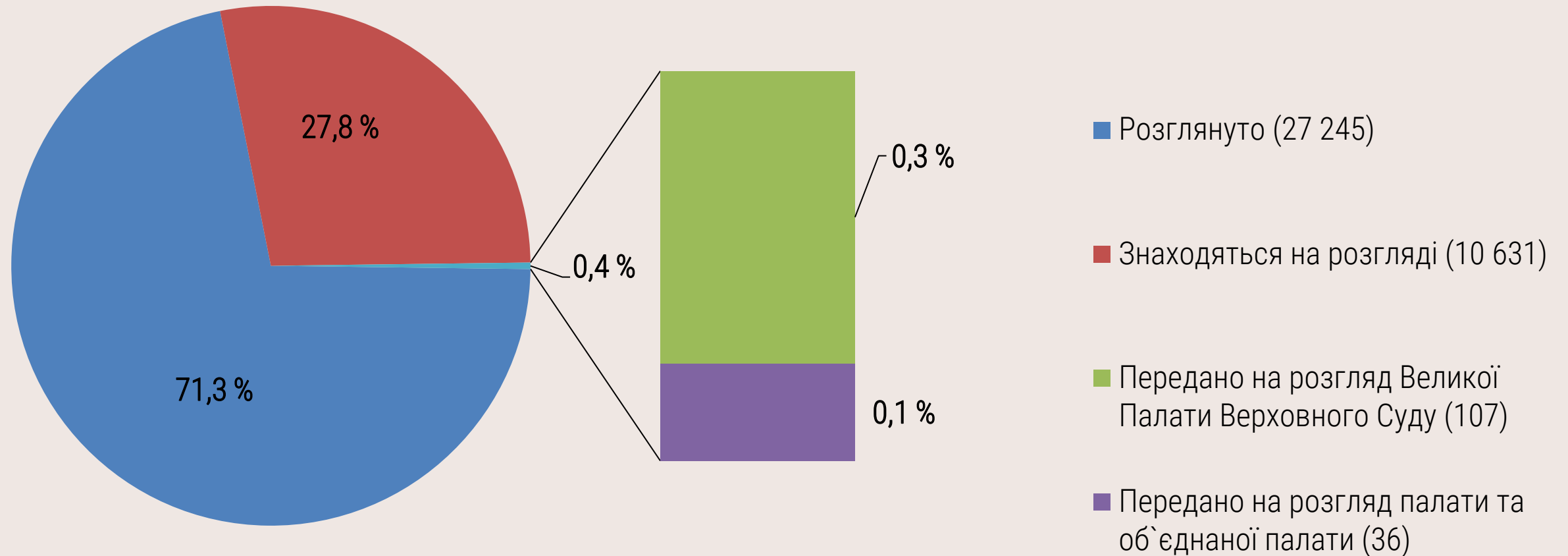
Апеляційні суди

Скасовано апеляційними судами судових рішень місцевих судів у 2019–2020 роках
(середній показник скасованих судових рішень у 2019 році становив **39,5 %**, у 2020 році – **38,7 %**)

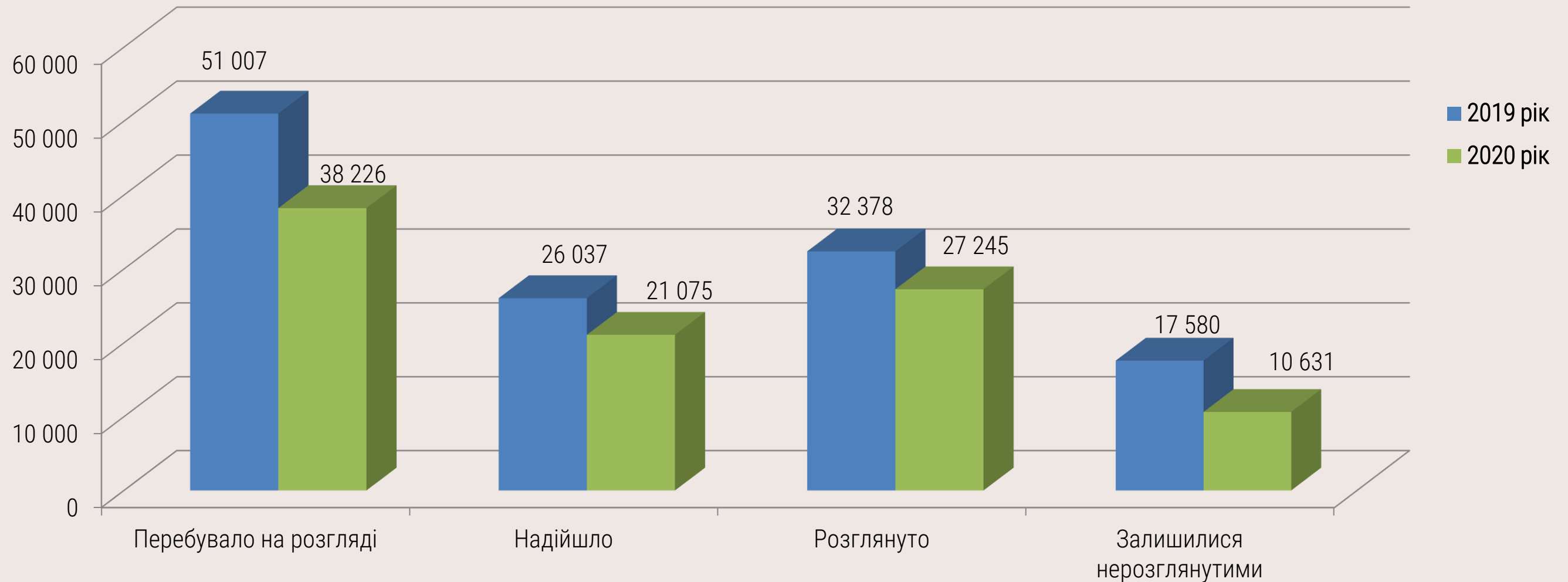

Касаційний цивільний суд

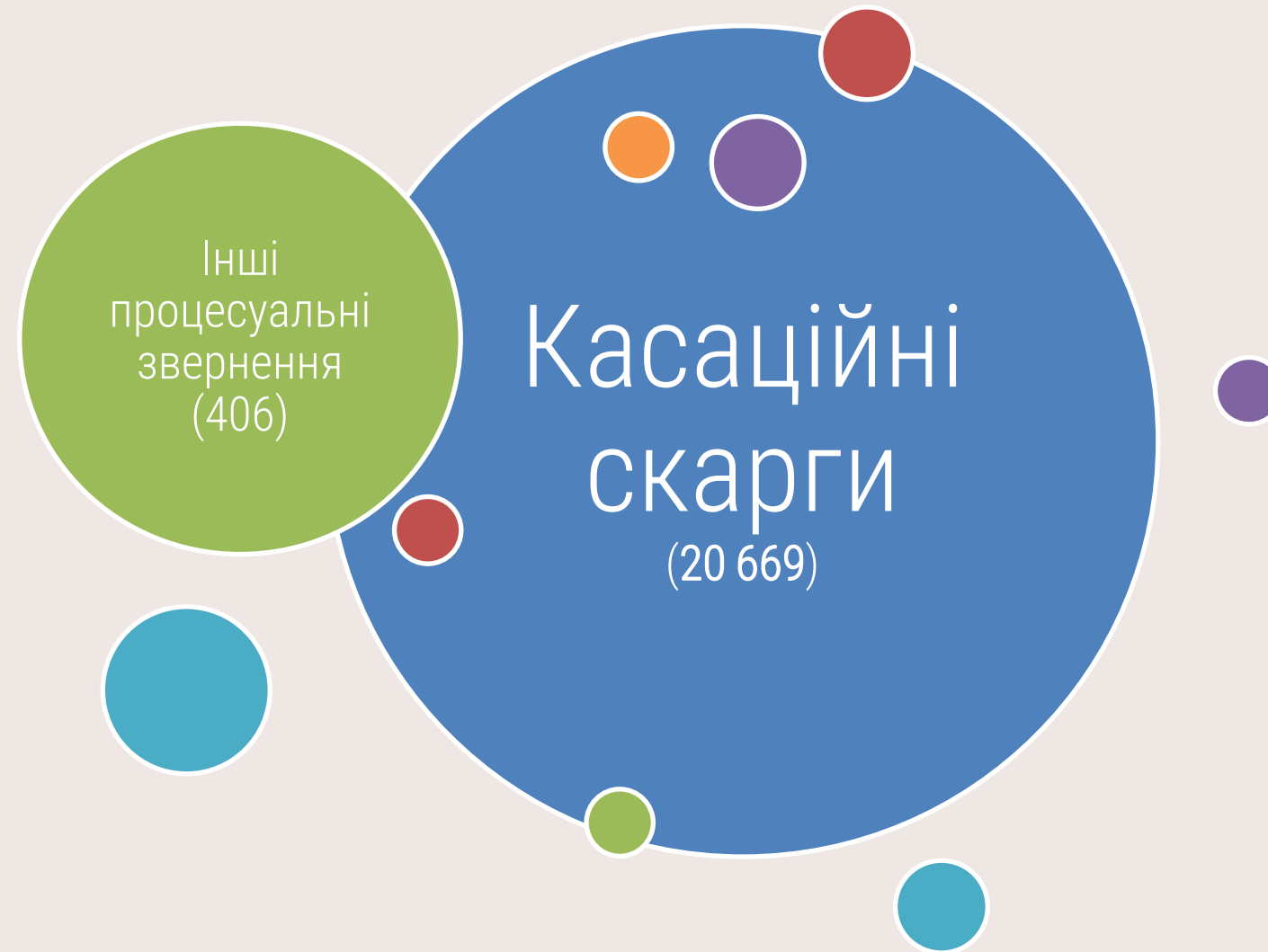
Упродовж 2020 року на розгляді
КЦС перебувало 38 226 процесуальних звернень і справ
цивільного судочинства

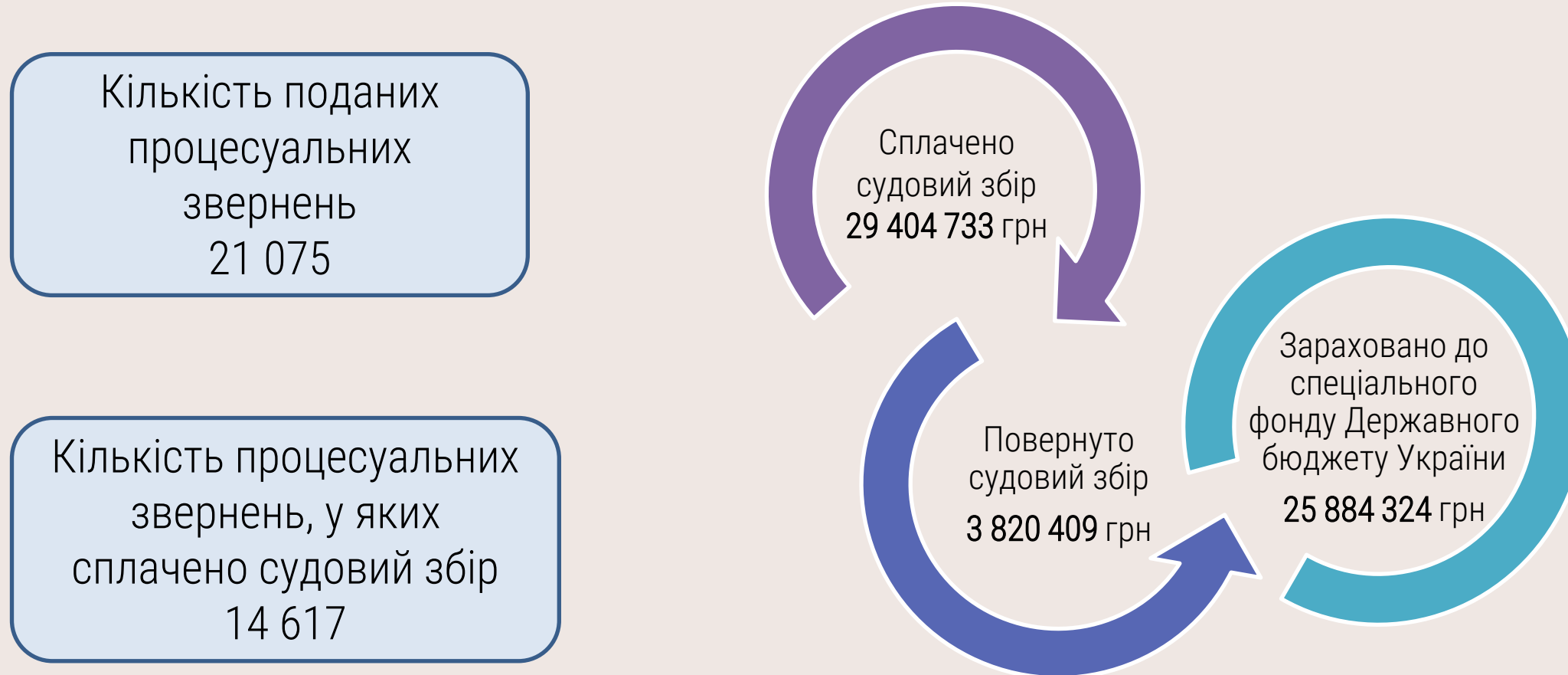
Розгляд КЦС процесуальних звернень і справ цивільного судочинства у 2019–2020 роках

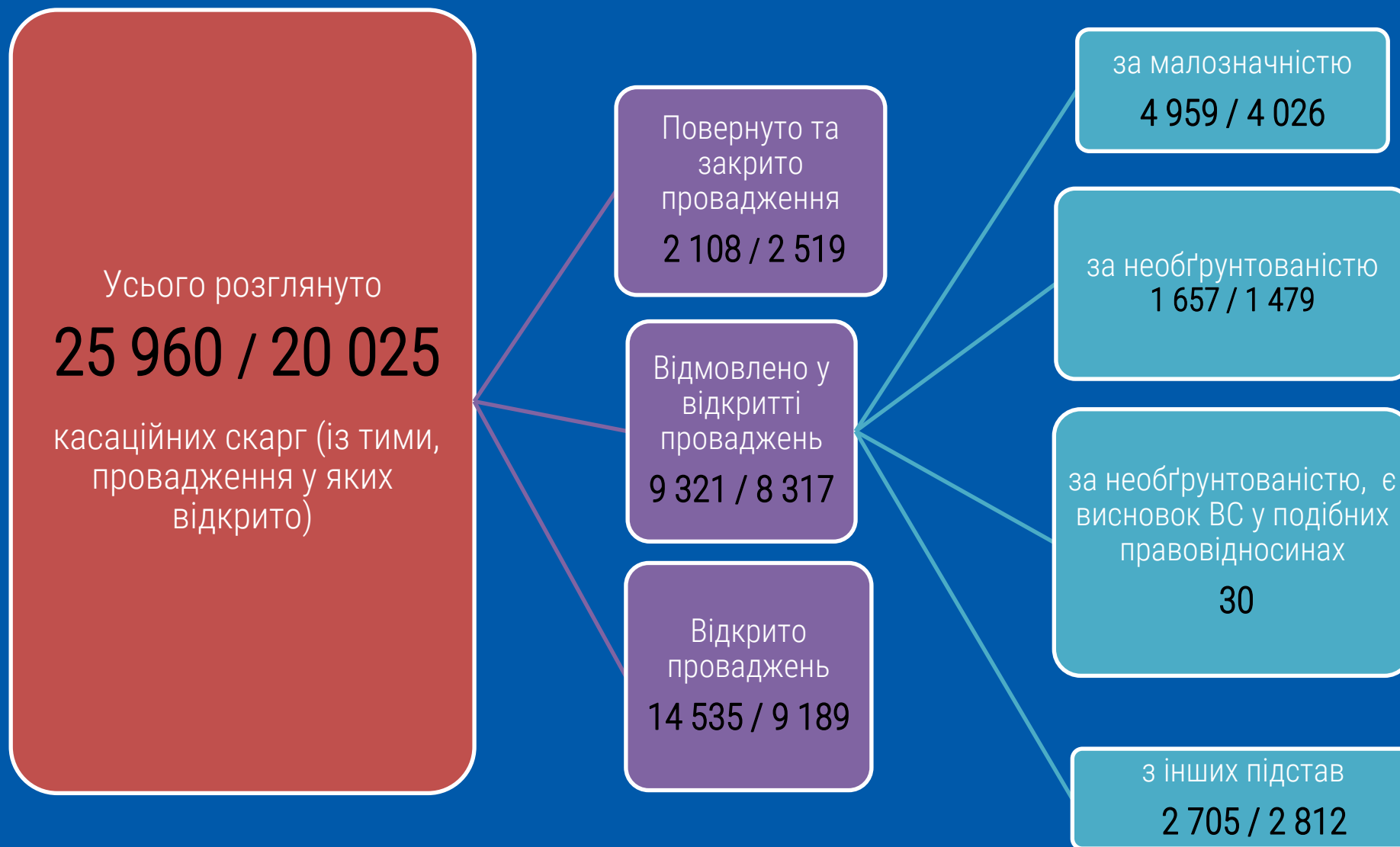
До Касаційного цивільного суду упродовж 2020 року
надійшло **21 075** процесуальних звернень (без врахування залишку на 01.01.2020)
(у 2019 році усього надійшло **26 037** процесуальних звернень, із них 25 567 касаційних скарг та
470 інших процесуальних звернень)

Надходження процесуальних звернень до Касаційного цивільного суду та сплата судового збору упродовж 2020 року станом на 31.12.2020

Результати розгляду касаційних скарг Касаційним цивільним судом у 2019/2020 роках

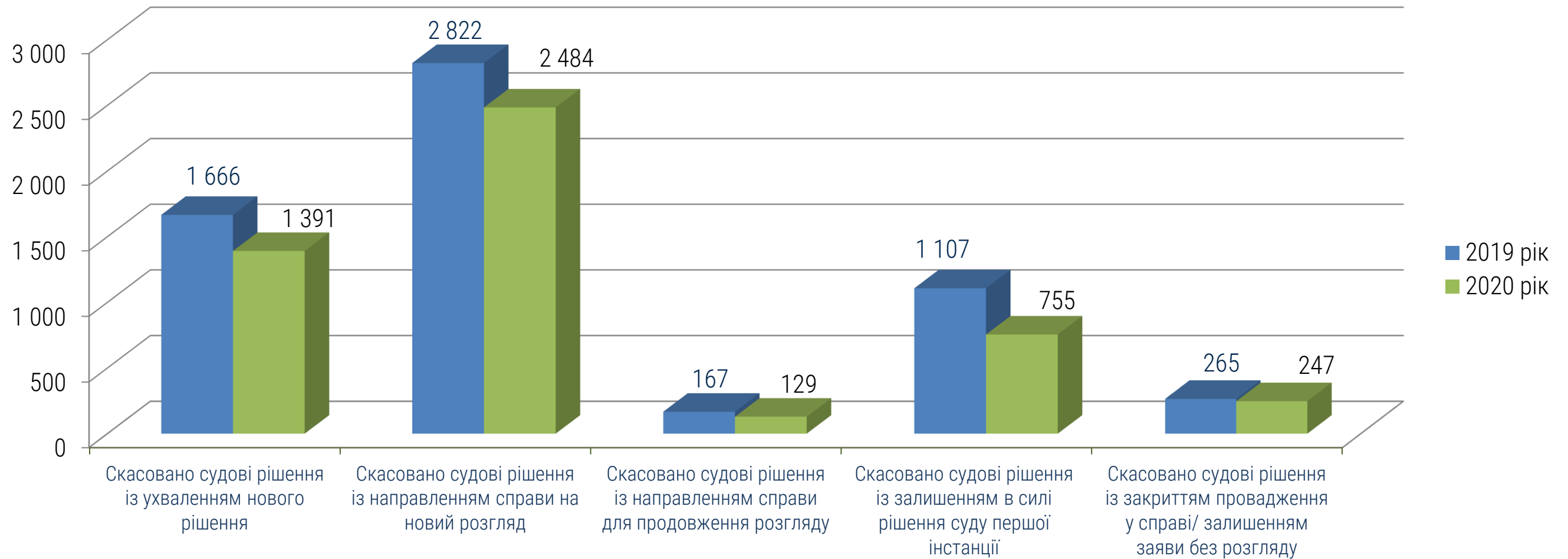

Результати перегляду судових рішень
Касаційним цивільним судом у касаційному порядку
у 2019/2020 роках

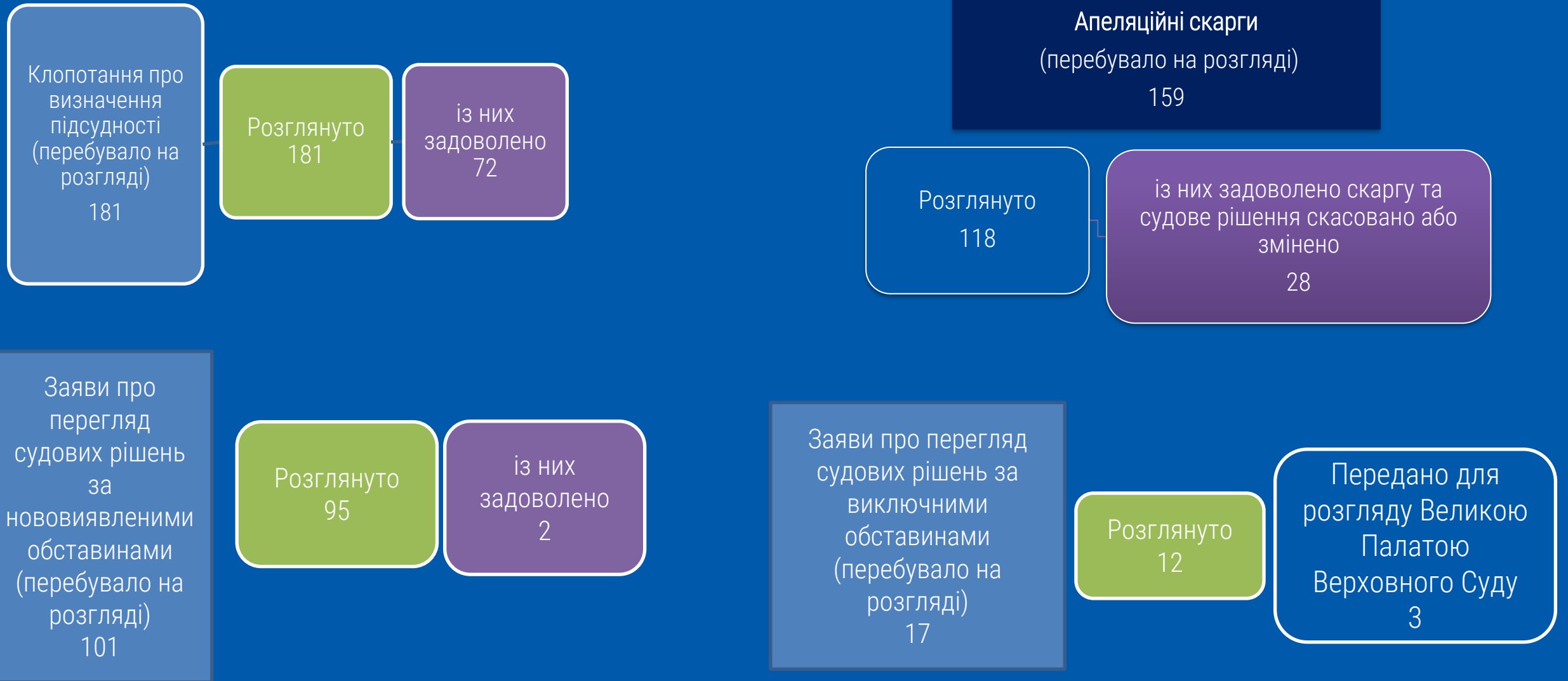

Переглянуто із прийняттям постанови
19 906 / 15 618
судових рішень

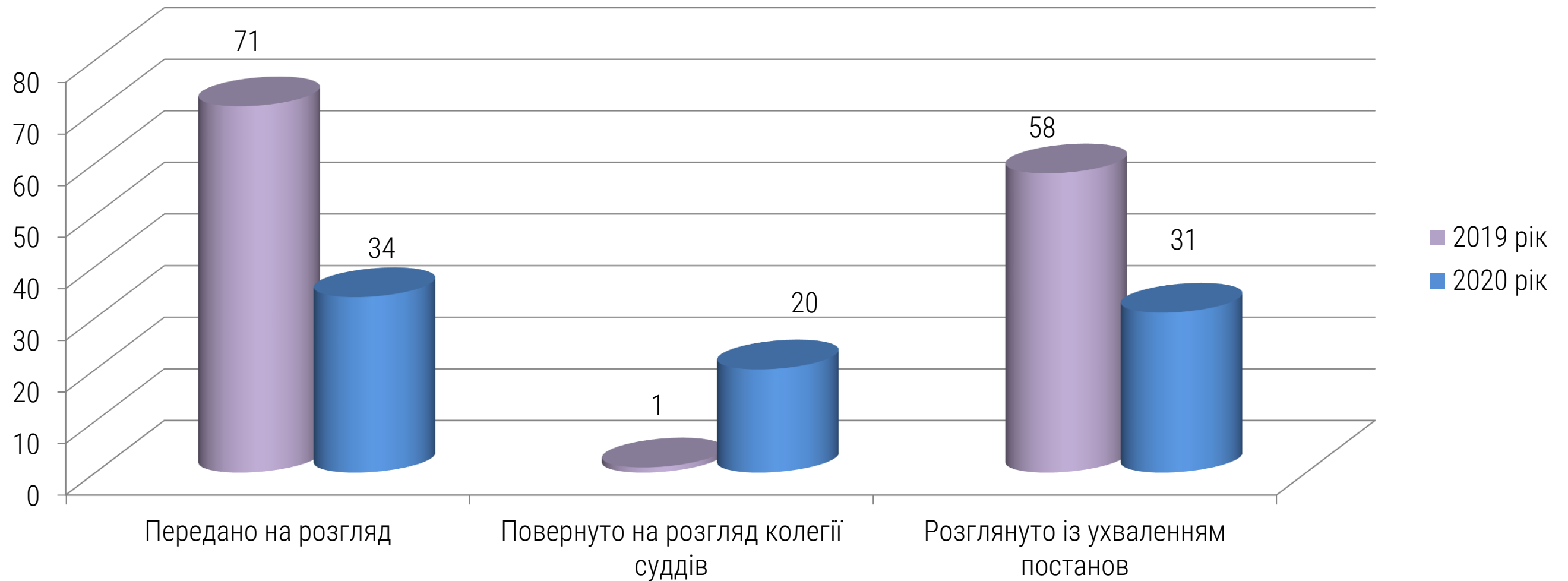
Результати скасування судових рішень КЦС у 2019–2020 роках

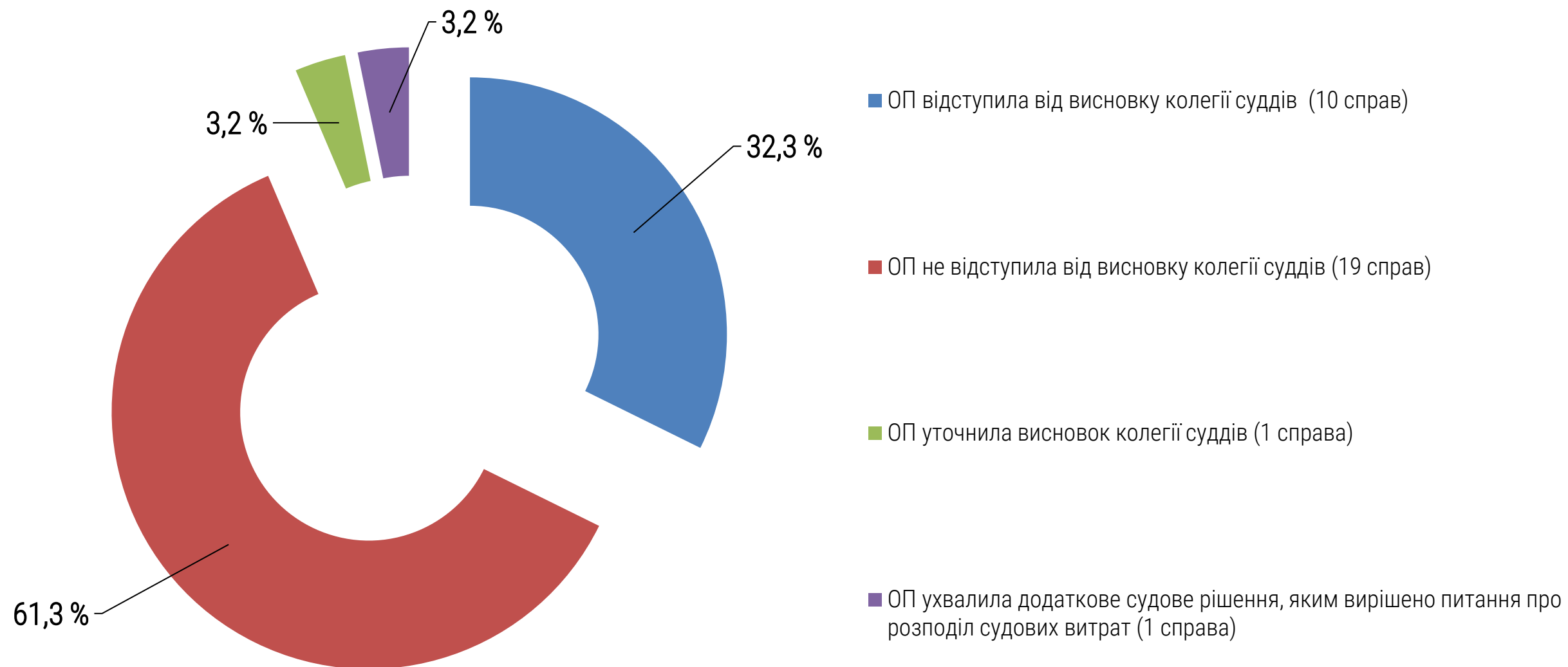
Результати розгляду упродовж 2020 року інших процесуальних звернень

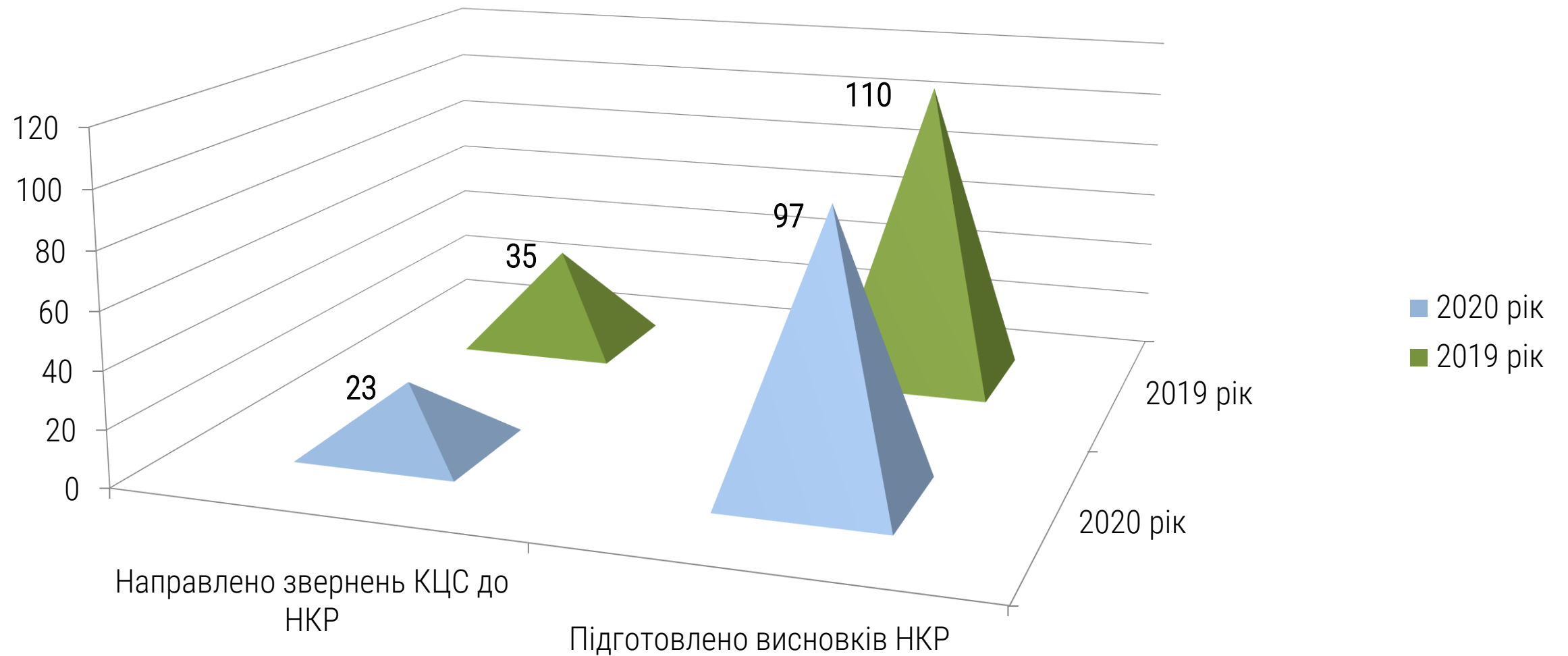
Розгляд справ, переданих на Об'єднану палату КЦС

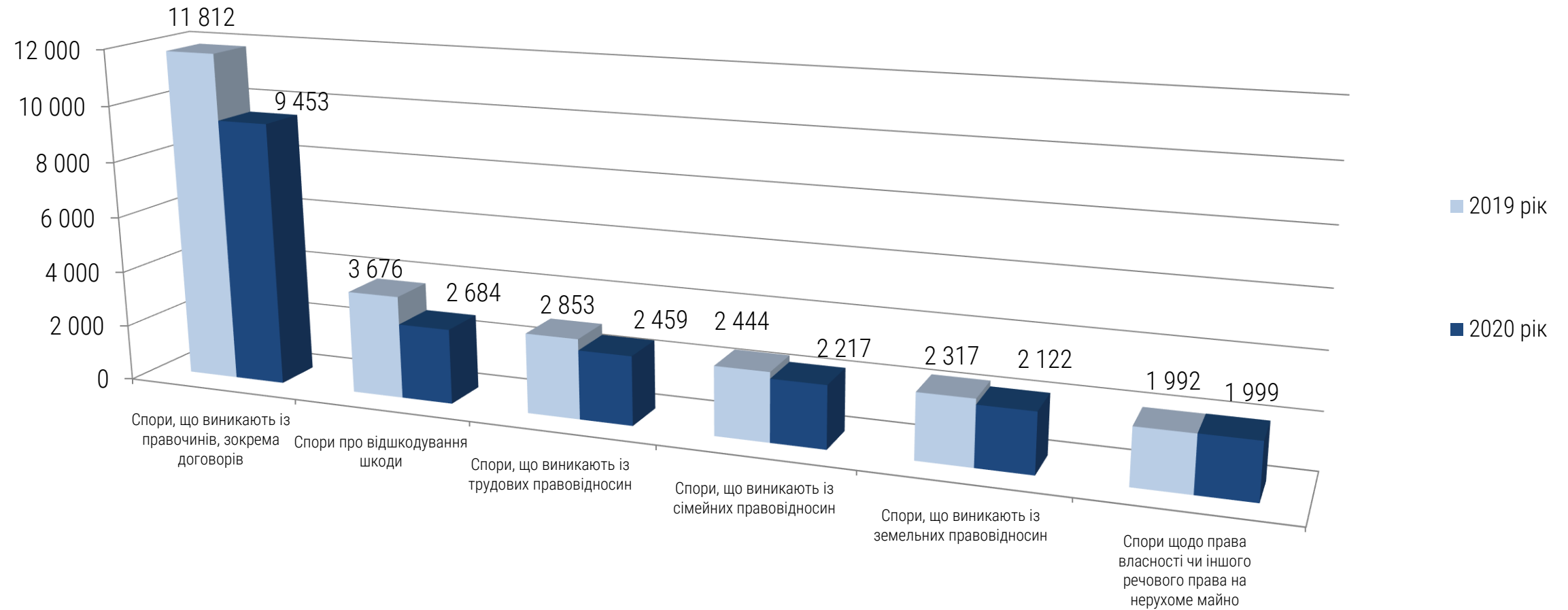
Результати розгляду справ Об'єднаною палатою КЦС упродовж 2020 року

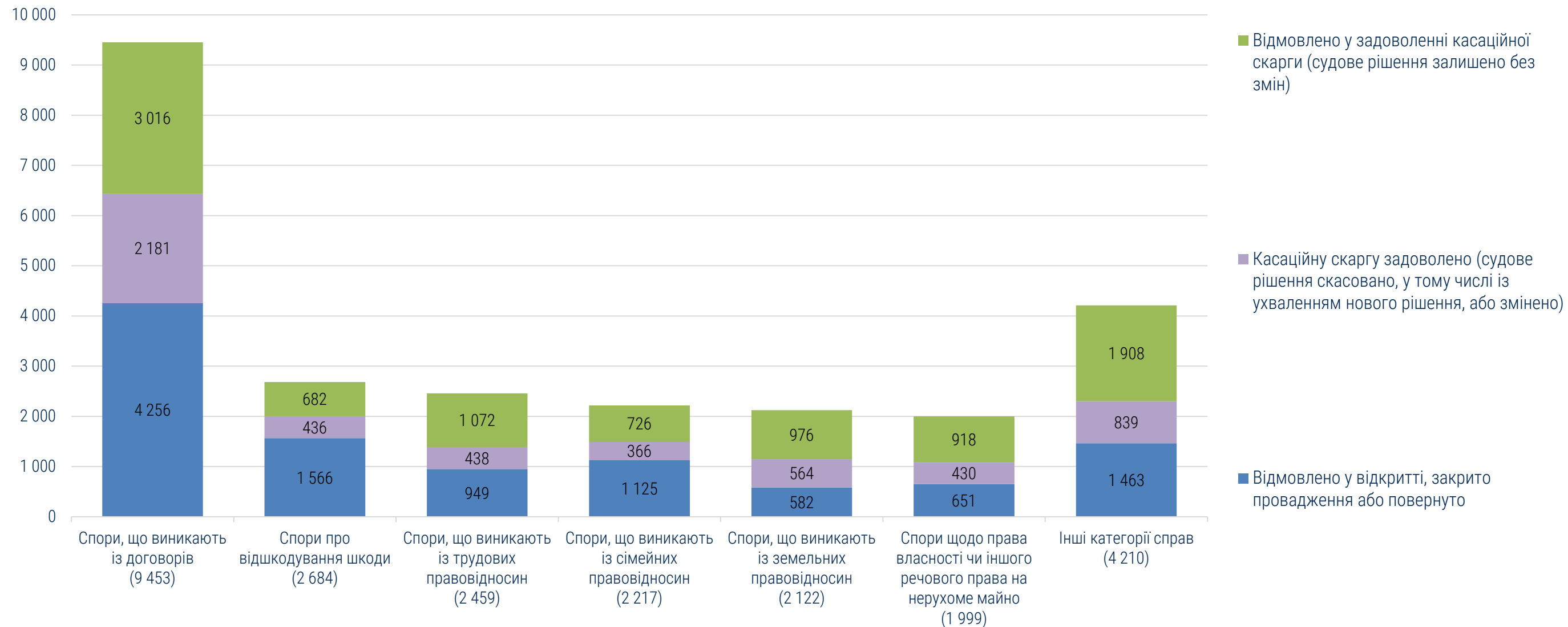
Звернення КЦС до Науково-консультативної ради

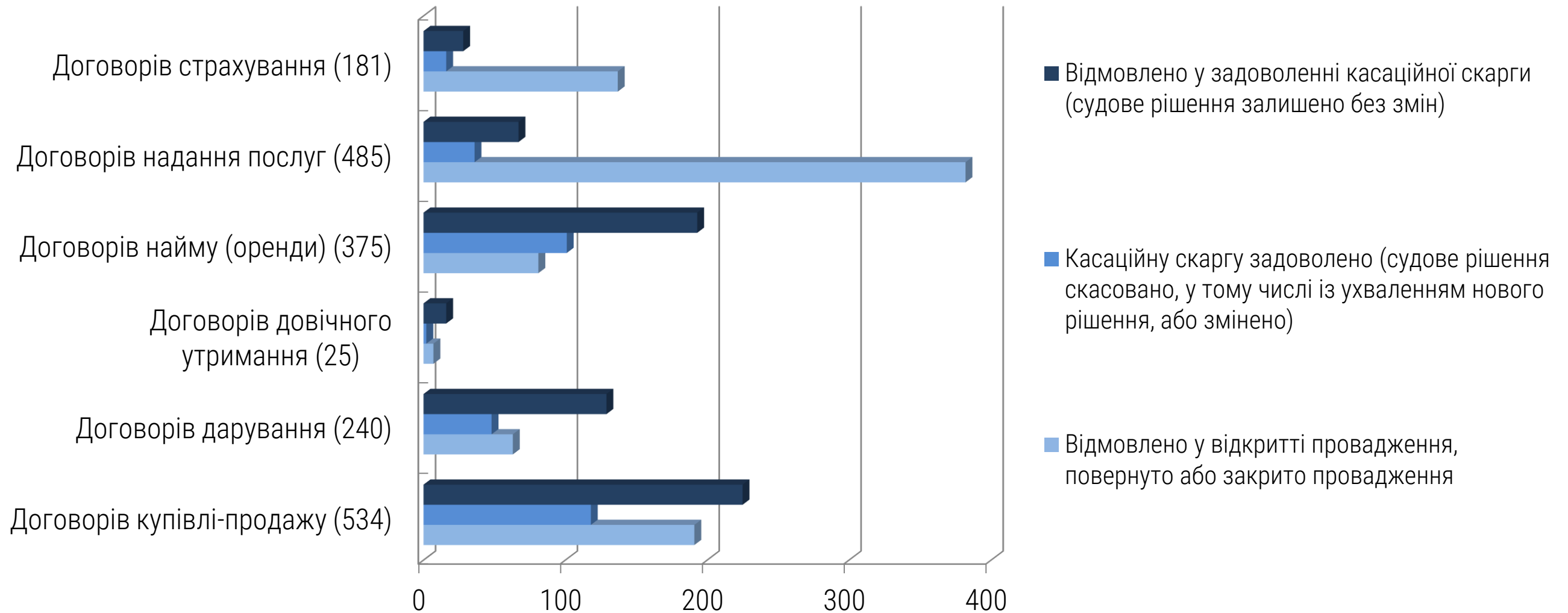
Кількість розглянутих справ за окремими категоріями у 2019–2020 роках

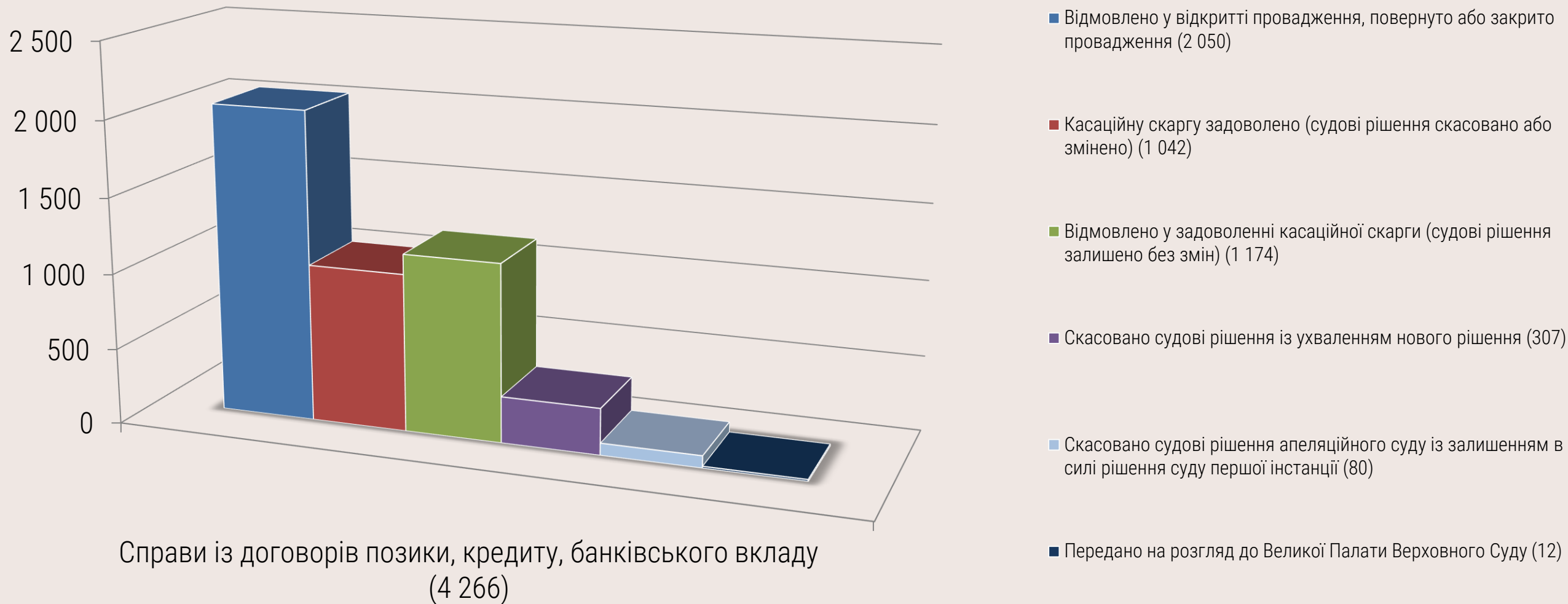
Розгляд справ за окремими категоріями упродовж 2020 року

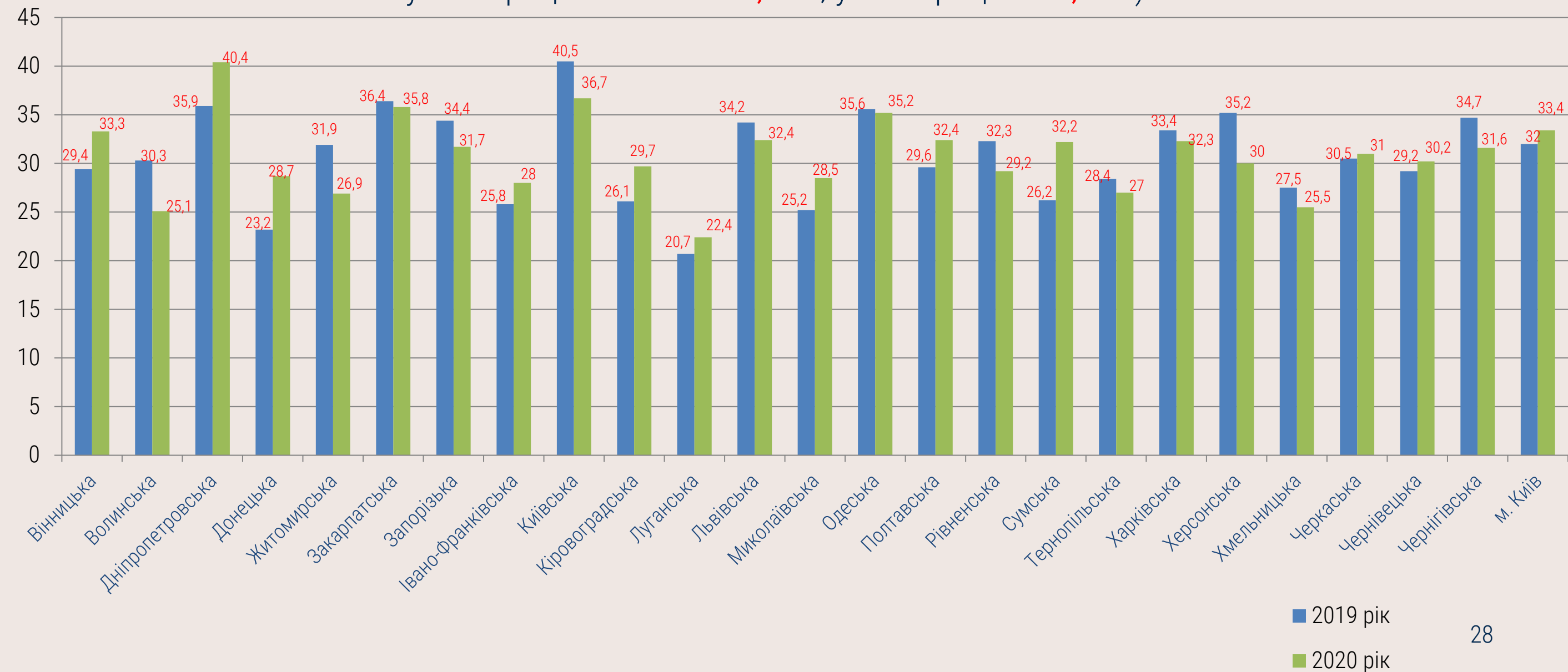
Розгляд справ за спорами, що виникають із договорів
(розглянуто упродовж 2020 року **9 453 справи**, що виникають із правочинів, зокрема договорів,
із них **4 266** – із договорів позики, кредиту, банківського вкладу)

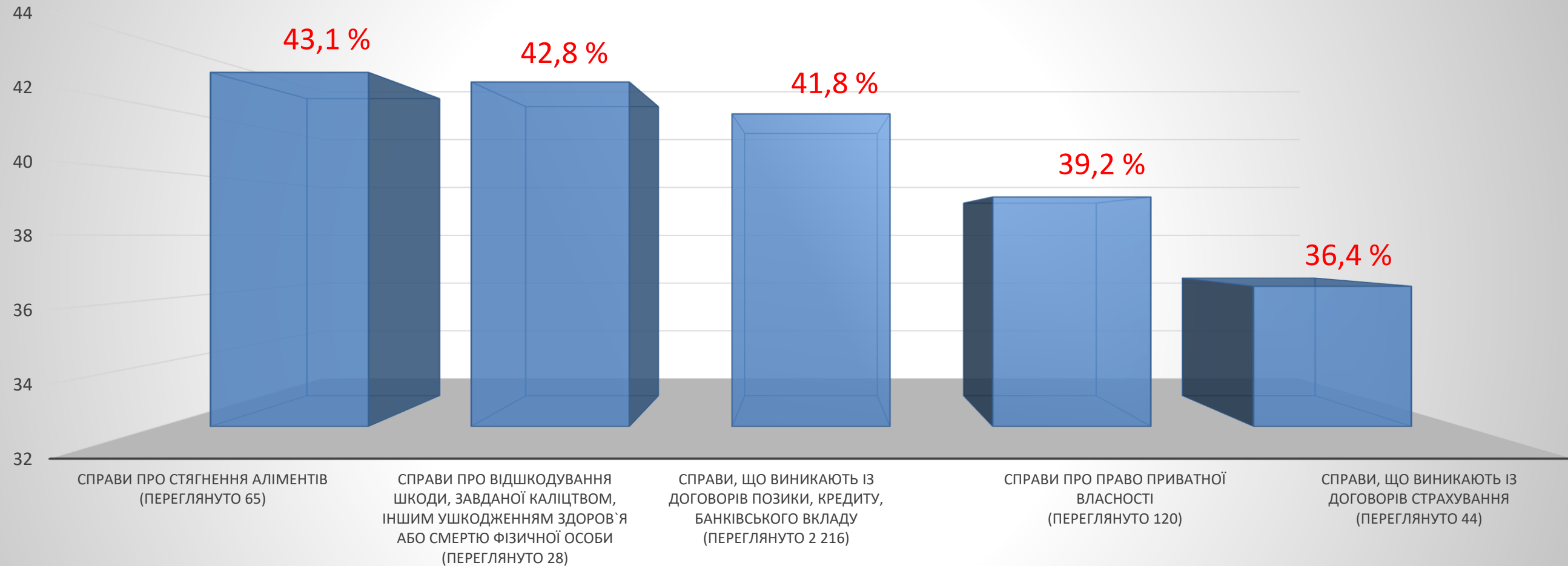
Розгляд справ за спорами, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу упродовж 2020 році

Скасовано КЦС судових рішень за результатами касаційного перегляду у 2019–2020 роках
 (середній показник скасованих судових рішень
 у 2019 році становив **32,2 %**, у 2020 році – **32,5 %**)

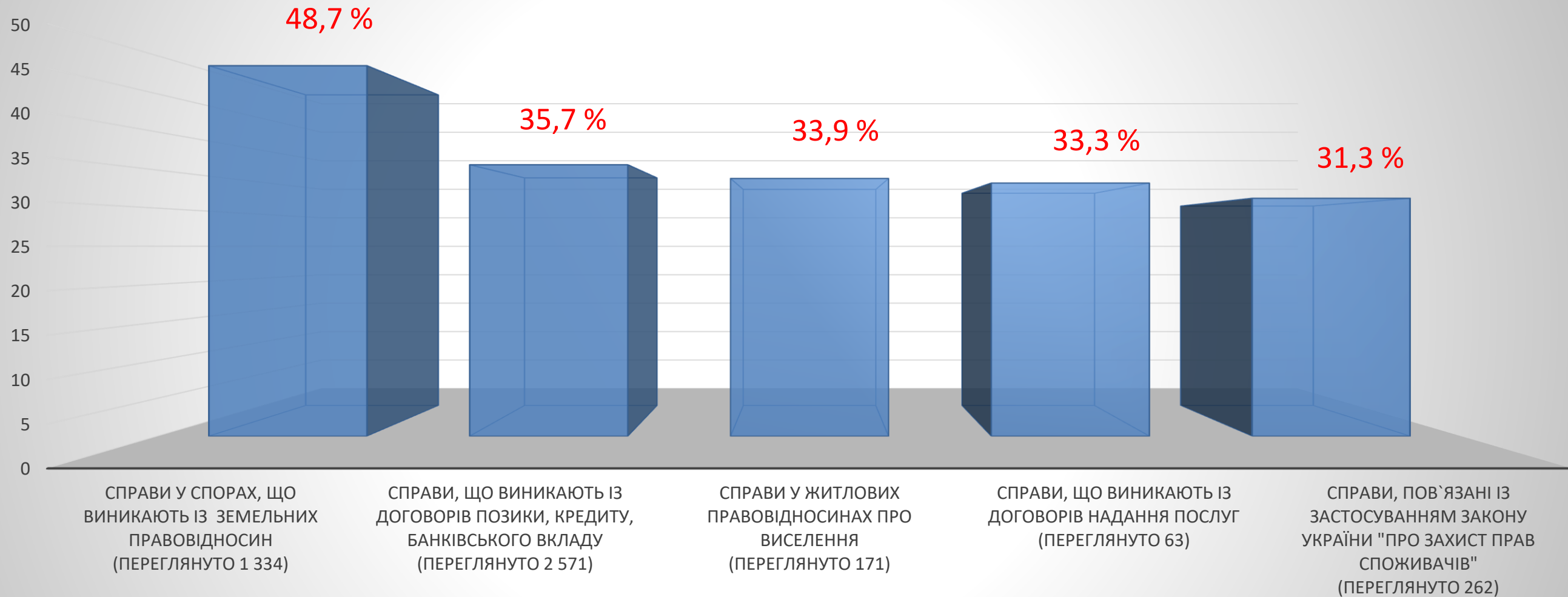
Окремі категорії цивільних справ, у яких КЦС за результатами перегляду найчастіше скасовував судові рішення упродовж 2020 року

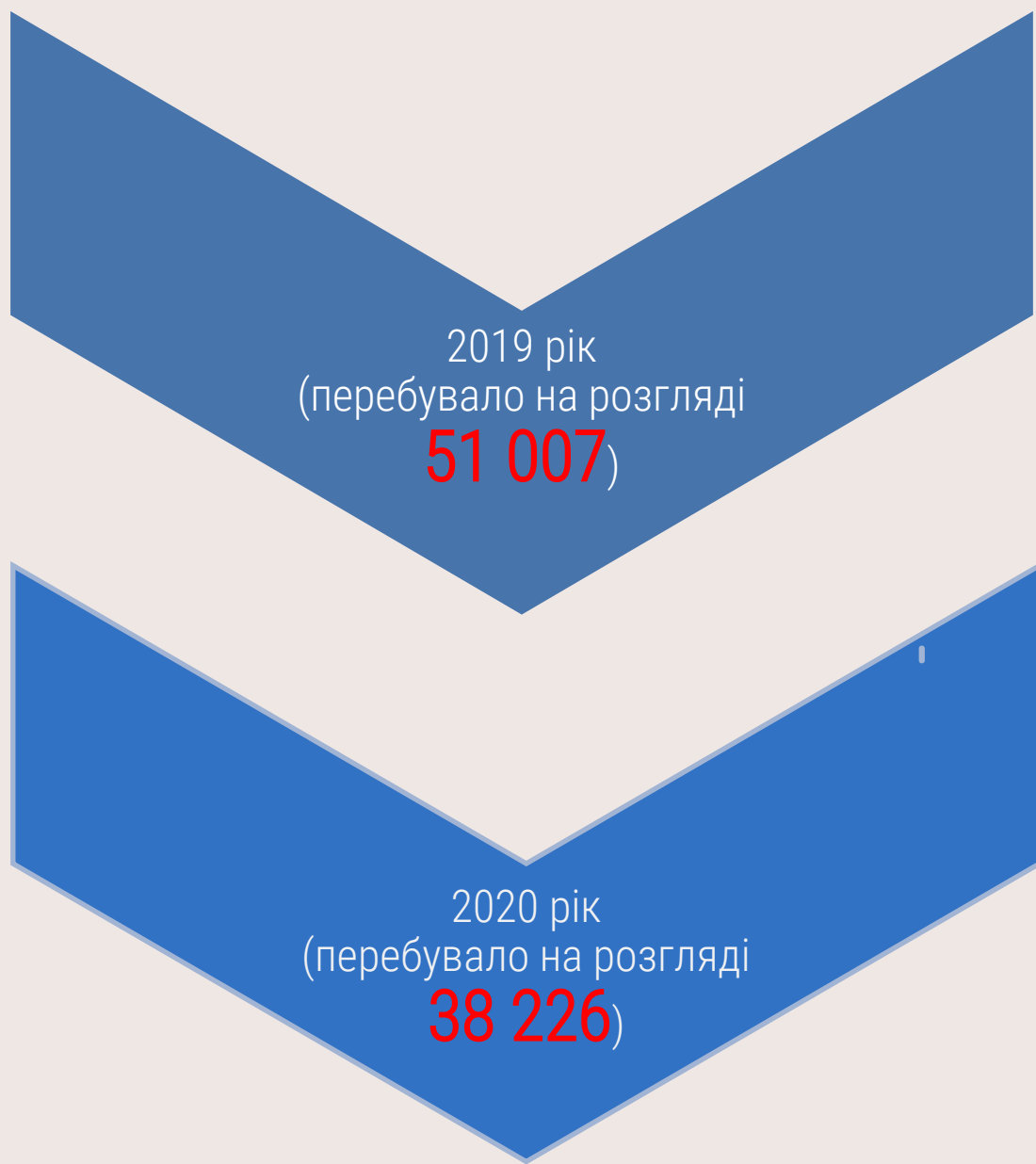
Окремі категорії цивільних справ, у яких КЦС за результатами перегляду найчастіше скасовував судові рішення упродовж 2019 року

Окремі категорії цивільних справ, у яких КЦС за результатами перегляду найчастіше скасовував судові рішення упродовж 2018 року

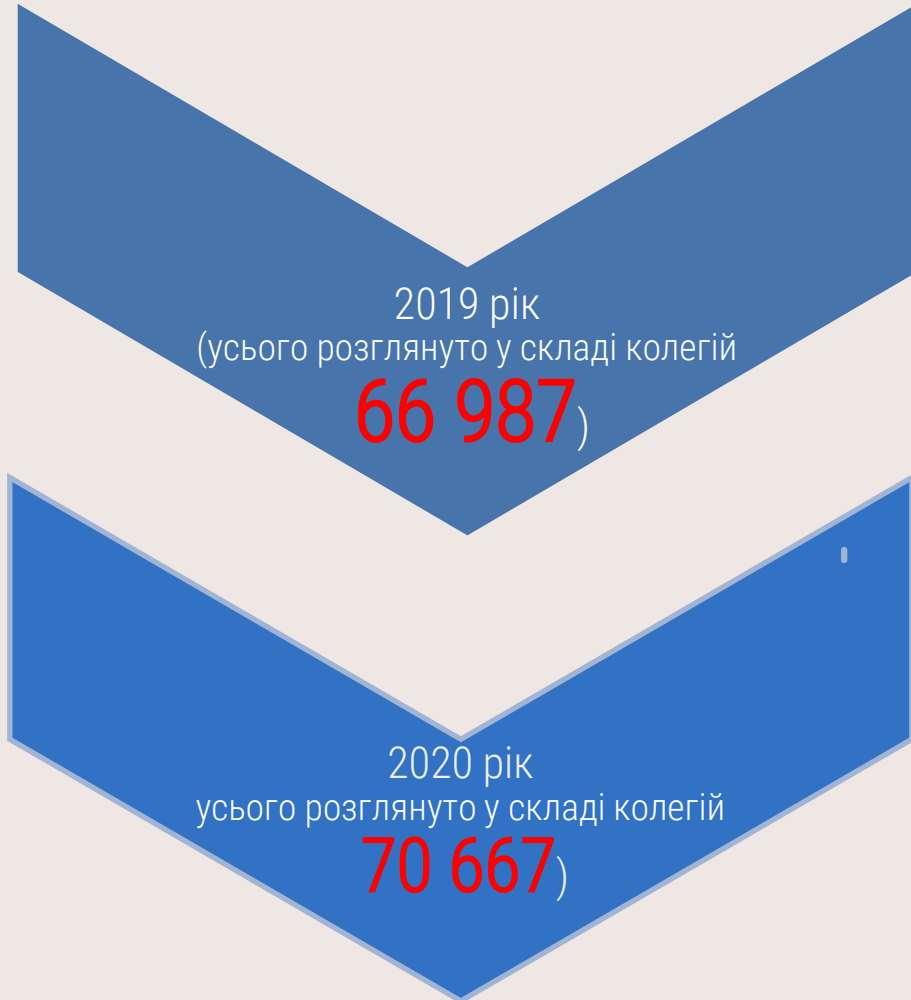
Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді судді-доповідача із розрахунку на одного суддю КЦС у 2019–2020 роках

- 1 308 касаційних та апеляційних скарг, заяв та клопотань, що перебували у судді-доповідача (із розрахунку середньої кількості суддів, що становила 39 суддів)

- 869 касаційних та апеляційних скарг, заяв та клопотань, що перебували у судді-доповідача (із розрахунку середньої кількості суддів, що становила 44 судді)

Середня кількість справ і матеріалів, розглянутих у складі колегій із розрахунку на одного суддю КЦС у 2019–2020 роках

- 1 718 процесуальних звернень і справ (із розрахунку середньої кількості суддів, що становила 39 суддів)

- 1 606 процесуальних звернень і справ (із розрахунку середньої кількості суддів, що становила 44 судді)

Знакові правові висновки КЦС у 2020 році

Спори, що виникають із сімейних правовідносин

- Відповідно до Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей суд має право відмовити в поверненні малолітньої дитини до країни її постійного проживання за умови, що з моменту її переміщення пройшло більше року й вона прижилася у новому середовищі.

(Постанова Верховного Суду від 05 серпня 2020 року у справі № 521/14556/16)

- Під час вирішення питання про стягнення аліментів на непрацездатних батьків повинні враховуватися будь-які обставини, які свідчать про необхідність у матеріальній допомозі батькам, при цьому отримання матір'ю чи батьком доходів, які є більшими за прожитковий мінімум, автоматично не свідчить, що вони не потребують матеріальної допомоги.

(Постанова Верховного Суду від 18 листопада 2020 року у справі № 757/52096/18)

Спори, що виникають із трудових правовідносин

- Заподіяння педагогічним працівником шкоди психологічному здоров'ю учня внаслідок булінгу, факт якого документально підтверджено, є підставою для звільнення такого працівника за вчинення аморального проступку на підставі пункту 3 статті 41 КЗпП України.

(Постанови Верховного Суду від 07 грудня 2020 року у справі № 279/44/20)

Знакові правові висновки КЦС у 2020 році

Спори, що виникають із житлових правовідносин

- Тривалий час проживання у спірній квартирі/будинку особи, яка не має іншого житла, є достатньою підставою для того, щоб вважати квартиру/будинок житлом цієї особи в розумінні статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
(Постанова Верховного Суду від 15 січня 2020 року у справі № 754/613/18-ц)

Спори, що виникають із земельних правовідносин

- Земельна ділянка може надаватися для обслуговування житлового будинку (цілого) окремо кожному власнику незалежно від кількості співвласників такого будинку, але лише у разі, якщо будинок розділено на окремі домоволодіння, які мають окрему адресу.
(Постанова Верховного Суду від 03 червня 2020 року у справі № 560/1049/16-ц)

Спори, що виникають із страхових правовідносин

- Відмова у відновленні страхових виплат, призначених особі безстроково у зв'язку з трудовим каліцтвом, лише за самим фактом проживання її в державі, з якою Україна не підписала міжнародний договір про страхові виплати і надання соціальних послуг, є необґрунтованою і такою, що порушує конституційні гарантії особи на соціальне забезпечення у зв'язку з втратою працездатності.
(Постанова Верховного Суду від 25 листопада 2020 року у справі № 234/9296/17)

Знакові правові висновки КЦС у 2020 році

Спори щодо захисту честі, гідності та ділової репутації

- Ініціювання спору про захист честі, гідності та ділової репутації не може використовуватися для спростування набуття особою статусу підозрюваного у кримінальному провадженні або спростування факту про повідомлення особі про підозру.
(Постанова Верховного Суду від 25 листопада 2020 року у справі № 760/16924/18)

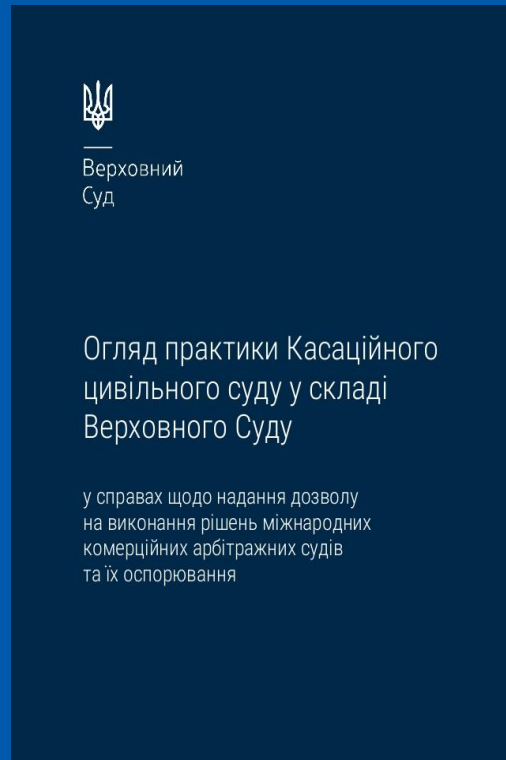
Спори щодо відшкодування шкоди

- На зобов'язання, що виникають із майнових прав особи на об'єкт нерухомого майна, поширюється дія Закону України «Про захист прав споживачів», отже, за несвоєчасне введення будинку в експлуатацію із забудовника можливе стягнення моральної шкоди навіть у випадках, коли умовами договору право на компенсацію моральної шкоди не передбачено.
(Постанова Верховного Суду від 07 жовтня 2020 року у справі № 755/3509/18)

Питання процесуального права

- У разі коли особа оскаржила судові рішення, яке підлягало апеляційному оскарженню на момент звернення з апеляційною скаргою, повернення апеляційної скарги відповідно до процесуального законодавства, яке виключило судові рішення з переліку тих, які підлягають апеляційному оскарженню, є порушенням статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
(Постанова Верховного Суду від 03 червня 2020 року у справі № 161/18471/18)

У 2020 році Касаційний цивільний суд оприлюднив 17 оглядів судової практики

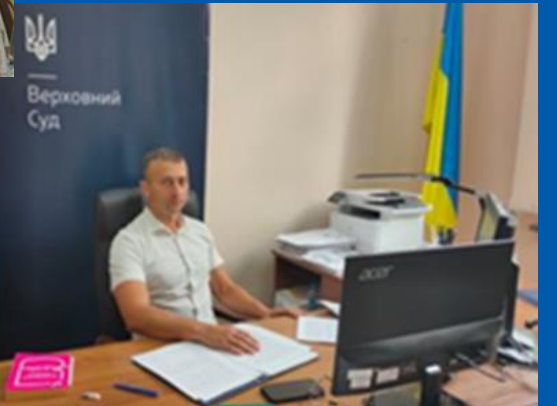
- **11 щомісячних** оглядів актуальної судової практики;
- **6 тематичних** оглядів судової практики з питань:

щодо виселення та вселення; надання житлово-комунальних послуг; з питань що виникають з трудових відносин; щодо поділу майна подружжя; що виникають з фактичних шлюбних відносин; у сфері туристичних послуг.

Надіслано 15 листів із методичною інформацією головам апеляційних судів.

У 2021 році вже оприлюднено тематичний огляд щодо визнання односторонніх правочинів недійсними, також заплановано щомісяця оприлюднювати огляди актуальної практики КЦС, а також низку тематичних оглядів, які вже перебувають у роботі та будуть присвячені таким проблемам, як: застосування норм цивільного процесуального законодавства; проблемні питання вирішення спорів за участі іноземного елемента; щодо відшкодування моральної шкоди; щодо спорів у сфері виконавчого провадження і судового контролю та інші.

У 2020 році судді КЦС взяли участь у 94 міжнародних та національних заходах

Позапроцесуальна діяльність суддів